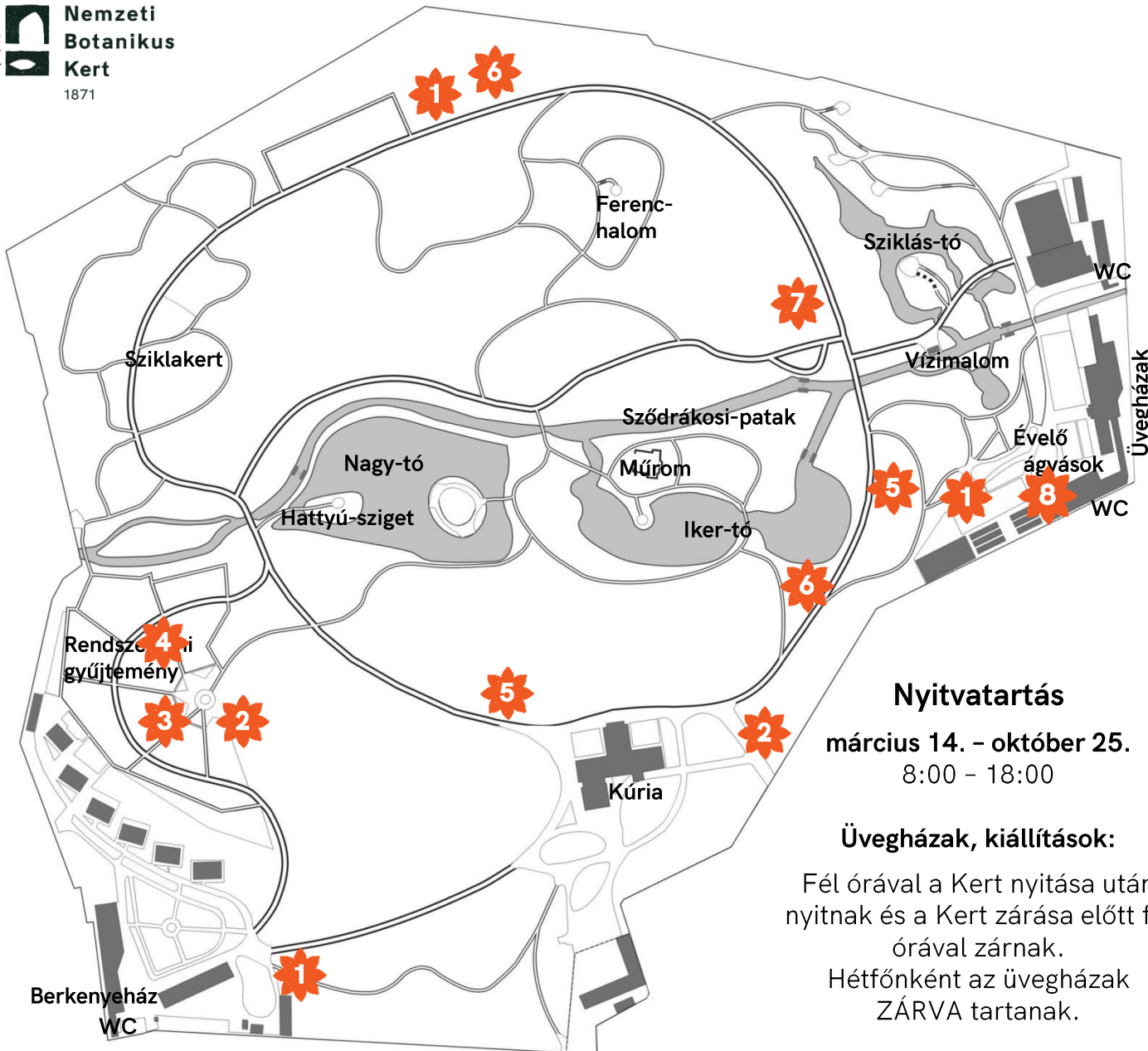


A hónap érdekességei

Nemzeti Botanikus Kert
Vácrátót



Nyitvatartás


március 14. – október 25.
8:00 – 18:00

Üvegházak, kiállítások:

Fél órával a Kert nyitása után nyitnak és a Kert zárása előtt fél órával zárnak.
Hétfőnként az üvegházak ZÁRVA tartanak.



Amerikai virágsom (*Cornus florida*)

 Térképes útmutatónk abban segít, hogy az aktuálisan virágzó fajok, vagy más időszakú látnivalók közül néhányat könnyedén megtaláljon Kertünkben.

Köszönjük, hogy az utakon maradnak!



Pünkösdi hava. Virágnylásban a leggazdagabb, időjárás szempontjából a legkellemesebb hónap kertünkben a május. A talaj vízkészlete még mindig elmarad az optimális mértékűtől, ezért már elkezdtek a nagy felületek esőztető öntözését. Ettől függetlenül igaz a mondás, hogy a májusi eső aranyat ér. Erre gondoljunk, ha esernyővel sétálunk a kertben. Bár a kora tavaszi cserjék elvirágoztak, bőven van még látnivaló a májusi kertben. Az utolsó fagyos hónap elmúltával kikerültek a szabadba a fagyérzékeny mediterrán dézsás növények is.

1 Kertünkben több helyen virágozik kelet-ázsiai orgonagyűjteményünk egyik legpompásabb cserjéje a **Meyer-orgona** (*Syringa meyeri*). Sűrűn elágazó, alacsony cserje. Ovális vagy tojásdad levelei kopaszok, csak az erek mentén szőrösek. Tavaszzal teljesen elborítják a rendkívül illatos virágok. Őshazája Északkelet-Kína Liaoning tartománya. Az alapfaj kedvelt és elterjedt fajtája a 'Palibin'. Talajban nem válogatós. Szívesen ültetik alacsony sövénynek, sírkertekbe, sőt nagyobb sziklakertekbe is.

2 Kertünkben több helyen is találkozhatunk a **fás bazsarózsával** (*Paeonia suffruticosa*). Másfél-két méter magas lombhullató cserje. Pompás virágainak mérete meghaladja a 15 cm-t. A Kína középső tartományaiból származó vadfaj virágának színe fehér, bíborszínű torokfolttal, ma már azonban több száz, a fehér, rózsaszín, vörös minden árnyalatában tündöklő, egyszerű és telt virágú fajtáját ismerik. Kínában több mint 1500 éve termesztik, századokon át a császárok virága volt, költők rajongva zengtek róla verseikben, mint a jólét, bőség és méltóság szimbólumáról, festők örökítették meg páratlan szépségét. Tápdús, mélyrétegű talajon, napos vagy félárnyékos helyen, öntözés mellett nálunk is jól nevelhető

3 A Rendszerntai Gyűjteményben a kutyatejfélek (*Euphorbiaceae*) ágyásában teljes pompájukban virítanak a **kutyatejek** (*Euphorbia*). Tejnedves növények, „viráguk” igazából egy bonyolult szerkezetű, átalakult virágzat, az ún. cyathium, mely csupasz virágokból áll.

A látszólag csészeszerű virágtakaró tulajdonképpen 5 összenőtt fellevelekből áll, ezen belül egy termő és sok porzó található, melyek egy-egy csupasz termős ill. porzós virág. A cyathiumok általában álnyíós virágzatot alkotnak. Az óvilági, száraz, sivatagos területeken is élnek kutyatejek, ezeket a pozsgás, húsos levelű, kaktuszokra emlékeztető növényeket a kaktusz- és pozsgásházban tekinthetjük meg.

4 A keresztesvirágúak (Cruciferae) ágyásában messze kimagaslóan a **festőcsülleng** (*Isatis tinctoria*) sárga virágú, ezüstös levelű töve. Kelet-mediterrán vagy közép-ázsiai eredetű, de nálunk is meghonosodott. Cserjésekben, száraz lejtőkön, sztyeppréteken, gyomtársulásokban fordul elő, védett növény! Európában a bronzkor óta termesztik kékfestésre. A növény sárgászöld leve csak erjesztés és oxidáció révén válik kékké. Magyarországon a 15. századtól működtek kékfestő-műhelyek. Nagy-Britannia őslakói csüllengből készült festékekkel díszítették a testüket. A 13-15. században, Franciaországban és Tübingiában, nagy területeken termesztették. Sebgyógyító hatása miatt is ismert, leveleinek összehúzó hatása miatt vérzéscsillapító.

5 Több helyen virágozik az **amerikai virágsom** (*Cornus florida*). Termetes bokor vagy kisebb, alacsonyan elágazó 6-12 méteres fa. Fiatal hajtásai bíborvörösek, kihegyezett leveleinek felszíne középzöld, fonáka halványabb, szürkés árnyalatú. Apró virágokból álló, zöldessárga, alig fél cm átmérőjű gömbös virágzata segítségre szorul, hogy észrevegyék a beporzást végző rovarok, négy, nagy, feltűnő murvalevél (braktea) koszorúzza őket. A murvalevek megszólalásig hasonlóak a valódi virágszirmokhoz, 5 cm hosszúak, visszas tojásdadok, kicsipett hegyűek. Kezdetben zöldek, majd a virágok kinyílásával egy időben érik el jellegzetes tejfehér színüket. Az USA keleti államainak hegyi lomboserdeiben honos, számtalan szép fajtáját ültetik a kertekben.

6 Egy kevésbé ismert, de igen mutatós, hagymás évelő növény indult virágzásnak. Az **alacsony préri-gyertya** (*Camassia quamash*) Észak-Amerika északnyugati területein honos, mezők, patakpartok növénye. Napos és árnyékos fekvésbe is ültethető. Magasba törő (kb. 0,5 m) száron akár 30-100 csillag alakú, kékes-lila virág nyílik. Sziklakertekbe, évelőágyakba, tópartra egyaránt érdemes ültetni.

7 Nagy foltban virágozik az **angol kékcsevegő** vagy **angol kékharang** (*Hyacinthoides non-scripta*) egy különleges, tavaszi virágzású hagymás évelő, mely Nagy-Britannia és Ny-Európa területén elterjedt. Ez a kecses dísznövény, április végétől bókoló fűtben hozza kis csevegőcskékre emlékeztető kék, lila, ritkábban fehér vagy rózsaszín virágait. Nagyobb fák, bokrok alatt árnyékos, üde kertrészekben, félárnyékos évelőágyakban könnyen elvadul, mivel föld alatti indáival könnyen terjed. Angliában annyira népszerű, hogy egyes erdőkben kék virágtakaró borítja a földet.

8 A Kaktusz- és Pozsgásház újvilági csarnokában most nyílnak Amerika legnépszerűbb szárazságtűrő növényei, a kaktuszok. Egyik legváltozatosabb és legnépszerűbb nemzetségük a **szemölcskaktuszok** (*Mammillaria*), lassú növekedésű, gömbös vagy rövid oszlopos hajtásai magánosan vagy csoportosan fejlődnek. Onnan kapták nevüket, hogy podáriumaik (levélpárnáik) megnövekedve emlőbimbóhoz (mamilla) kezdenek hasonlítani. Viszonylag kicsi, de látványos virágaik az előző évi hajtásrészekben, a mamillák hónaljában nőnek, gyakran több soros virágkoszorút alkotva. Sok, apró maggal teli, pirostól a sárgáig változó színű, hosszúkás termései is mutatósak.